

L'ART DEL PAGÉS

Secció doctrinal, agronómica y bibliográfica.

Le greffage pratique de la vigne.

(L' empelt práctic de la vinya.)

Lo distingit constructor y viticultor Mr. V. Vermorel acaba de publicar la segona edició de sa obra, la qual porta 'l títol que serveix d' epigrafe á aquestas ratllas. Es un tractat teórich y práctic del empelt del cep, en lo qual s' hi exposan los procediments d' empelt y de plantació mes usats en los vinyats de Fransa y també en los que 's cultiva l' autor per son propi compte y baix sa immediata direcció.

Després de demostrar la utilitat del empelt y la teoria del mateix, segueix un petit vocabulari del empeltador, després s' ocupa de la elecció dels porta-empelts, d' aquests y dels apropósit pera 'ls terrenos calsinals; del criader de peus-mares; dels empelts sobre la má; de la plantació en viver, d' aquest y de la preparació del terreno; dels empelts sobre la planta; dels d' aproximació y d' altres diversos; de las escolas d' empeltar y de la fisiología del empelt, acompanyant al text una munió de figuras entreposadas.

No cal dir si hem fullejat ab gust la obra del Director de la Estació Vitícola de Villefranche (Rhône), publicada per la «Biblioteca de *Le Progrés Agricole et Viticole*,» la qual recomaném á nostres lectors que sapigan ó entenguin la llengua francesa, en quina está escrita.

Per nostra part, devém afegir que L' ART DEL PAGÉS remercia al autor, qui tan bonas ausencias li guarda, sentint no poder correspondre á Mr. Vermorel en la mida de nostre desitx.—F. T.

Secció d' agricultura práctica

ALFALS: una proba feta al segon any, en Granollers del Vallés, ab 36 canas cuadradas de terreno de regadiu sembrat d' alfals (*medicago sativa*).

A primers de Janer de 1889 s' adobá ab 20 coves de fems d' estable molt consumits, quedant adobat per tot lo any.

A primers de Mars se xarcolá y se feren 6 segadas durant l' any, de la manera següent:

	Pes vert.	Pes sech.	Assecat al ombra.
1. ^a segada dia 6 Maig	14 @ 20 \mathfrak{C}	2 @ 24 \mathfrak{C}	sech en 15 dias
2. ^a » » 13 Juny	10 » 24 »	2 » 11 »	» » 10 »
3. ^a » » 5 Juriol	9 » 16 »	2 » 3 »	» » 9 »
4. ^a » » 5 Agost	10 » 3 »	2 » 6 »	» » 9 »
5. ^a » » 31 »	11 » 7 »	2 » 3 »	» » 11 »
6. ^a » » 23 Sbre.	9 » 6 »	1 » 10 »	» » 10 »
Total. . . .	65 @ 24 \mathfrak{C}	13 @ 5 \mathfrak{C}	

A últims d' Octubre hi havia una brotada de 30 centimetres que 's despreciá. Segons se veu, se necessitan 5 quintás verts per 1 quintá d' assecat al ombra.

Ab aquest resultat, calculant que una cuartera de terreno de 1.518 canas cuadradas, resultaría la cantitat de 694 quintás, 3 arrobas, 19 lliuras vert y 139 quintás 7 arrobas assecat.

Com se veu, cada segada es desproporcionada entre la cantitat verda y seca, lo que no es d' estranyar, porque dependeix de que cuan se sega, tinga la terra mes ó menos cantitat d' humitat, per lo tant l' alfals tindrá mes ó menos cantitat d' aygua, lo que també influheix en que tardi més ó menos temps en assecarse.

Modo d' assecar l' alfals al ombra.

De prompte sembla que se necessita un porxo molt gran per assecar l' alfals, lo qual, segons lo meu sistema, no es

aixís, y perque puguéu fervos cárrech, ho esplicaré ab la mateixa cantitat d' alfals, segons la nota avants esplicada. En un porxo de 8 metros de llargada, vaig clavar unas llatas en forma d' escala á la paret, segons la figura representa. Tenint d' alsada las llatas 2 metres y 'ls 8 travessers 50 centimetres d' amplada, dividits en tres parts iguals cada un, com representa la figura per medi dels quatre punts

- - - - • á cada travesser. Cada punt representa una bagueta ab rosca clavada á la fusta y desde cada
- - - - • bagueta y de cada sostre corresponent á la del
- - - - • altra escala, hi va un filferro tivant del gruix de
- - - - • un y mitj milímetre formant cada 4 fil-ferros un
- - - - • sostre.

- - - - • La distancia de terra al 1.er sostre tè 40 centí-
- - - - • metres d' alsada; del 1.er al 2.^{on} sostre tè 20 cen-
- - - - • timetres d' alsada y del 2.^{on} al 3.er tè 20 centí-
- - - - • metres més y aixís fins al últim sostre.

- - - - • Las escalas se colocan 20 ó 30 centímetres dis-
- - - - • tants de la paret que ha de formar línea paralela
- - - - • ab lo fil-ferro del detrás de cada sostre. Disposat
- - - - • aixís, s' estèn sobre cada sostre l' alfals, colcant
- la part superior al detrás y la inferior al devant,
- per ser aixís lo modo més fácil d' estendre 'l vert y
- treure 'l cuan está sech. Quedant aixís ab tota la fulla,

Fig. 246 -Es-
tenedor d' al-
fals.

color verdós y aromátich, ab una forsa alimenticia que no té cuan está assecat al sol y al mateix camp.

A més te la ventatja que cuan está estés, encara que plogui no 's mulla ni 's pudreix. Que si per falta de temps no 's pot recullir, encare que passin molts días tampoch 's pert; y que per lo motiu de retenir tota la fulla hi ha augment de pés, y per lo tant de més forsa alimenticia.

Queda probat que no 's necessita un porxo tan gran com á primera vista sembla, perque ab aquest sistema poden ferse 2 y 3 assecadas cada mes y que quant més ventilat es més prompte s' asseca, y que al mateix temps poden posarse 'l número de sostres que 's vulguian. Si 'l porxo dona de cara á mitxdía, es molt millor, per tenir més graus de calor y assecarse més prompte l' alfals.

Granollers y Janer de 1890.

FRANCISCO ARGILA.

CORRESPONDENCIA

Sr. D. FRANCISCO TOBELLA.

Mollet 21 Janer 1890.

Molt Sr. meu: Desitjaria insertés en el seu il·lustrat periódich L' ART DEL PAGÉS las quatre ratllas que segueixen, donantli anticipadament las gracias lo seu amich y atent S. S. Q. B. S. M.

J. Fonolleda.

Ahir va tenir lloch en la propietat del Sr. Fatjó del Molí de Sardanyola, la proba-ensaig d' una arada pera grans roturacionsque l' espressat propietari ha contractat á la casa Ahles de Barcelona, baix la presencia del seu representant, del senyor enginyer de la Provincia D. Miquel Padilla, de varios distingits propietaris y casi tots los pagesos d' aquell poble, quedant satisfets del seu resultat y per lo bon éxit que pot tenir d' aquí en avant á las suas aplicacions per la remoció de las terras á grans profunditats destinadas á tota classe de cultius.

Aqueixa arada, sistema francés, á mes de ser económica, reuneix un mecanisme y sencillez bastant perfet, que la fa manejable en totas direccions ab molta facilitat, á la vegada que unida á una construcció sólida y resistent. puig que tirada per sis caballs de los millors que allí hi había, obría un soch de dos pams á dos y mitx de fondo, tronxant y arreballant las sócas dels ceps sens interrompre la marxa del bestiar, pero com aquesta arada es destinada á fer de tres pams á tres y mitx de profunditat, no pogué probarse la seva resistencia á causa de la poca unió dels caballs y faltarne alguns mes de forsa, conforme manifestá lo seu autor, pera obtenir l' indicat enfonament; y aixís se deixá per altre dia.

No hi ha dupte que sent avuy lo cultiu de la vinya insustituible en molts terrenos y haber estat inútils cuants insecticidas s' han provat pera combatre la filoxera (puig que jo los he probat casi tots), no tenim altre medi que la replantació de ceps americans y com aquestos exigeixen la bona preparació y enfonament del terreno ants de plantarlos, á fi de que puguian resistir ab mes facilitat las picadas del pugó, per aixó convenen instruments com l' indicat mes ó menos lleugers y poder substituir á la fanga que ocasiona molts jornals, resultant

mes cara la má d' obra en lo cultiu que lo gasto de la espressa da arada.

Dispensi Sr. Director aquestas mal combinadas ratllas ab lo desitx que jo tinch per los avensos agrícolas y quedant de vos-té son atent y S. S.—Jaume Fonolleda.

Figueras, (Ampurdá) y Janer de 1890.

Molt senyor meu: En aquest pays han comensat ja 'ls tre-valls de plantació y en gran escala, lo que prova la confiansa que ja se té en los ceps americans.

Dubto si ho sab vosté ó no, pero dech participarli que una de las operaci6ns mes importants que se deu fer als empelts, es netejarlos en aquesta época del any, del punt de juntura, trayent la fusta morta ab un ganivet aprop6sit y tréurelshi fla escorsa en lo mateix punt, á fi de que torni á cubrirse á mida que la planta creix, y d' aquesta manera s' obtenen ceps vigo-rosos.

Aquesta operació la hem feta per indicació d' un obrer fran-cés que te 10 ó 12 anys de práctica en empelts y demés. Aques-ta operació com compendrà no deu ferse més que una vegada, es á dir, al any de ser los ceps empeltats.

Mani y disposi de S. S. S. y A.—Joan Llonch y Pous.

Secció de varietats.

Tres refrans catalans.

Desde temps inmemorial creuhen nostres pagesos que la du-ració del dia, de sol á sol, s' allarga en una hora, á contar desde 'l dia 21 del corrent, sent molt usat en Manresa y en tota la co-marca de la montanya lo refran que diu: *Per Santa Agnès, una hora més*. A lo qual responen los pagesos del piá de Barcelona, referintse al dia 22; *Per Sant Vicents, lo sol entra pe'ls torrents*.

Per Sant Pau, l' hora hi cau, diuhen á Sant Pol de mar, per la fira tradicional que celebra aquesta vila de la costa de Llevant, qual diada de S. Pau s' escan, avuy, dia 25.

Secció de notícies agrícoles.

Conferencias agrícoles.—Accedint á la galana invitació feta personalment per los senyors Presidents del «Centre Catalá» de San Pol de Mar y del «Gremi de Agricultors» de Sabadell, lo Director de L'ART DEL PAGÉS donará duas conferencias agrícoles en los locals de ditas Societats, respectivament en las tardes dels diumenjes día 26 del més que som y del 2 de Mars propinent.

En lo primer dels citats punts s'ocupará dels medis empleats pera combatre las maluras de la vinya, especialment del *mildiu*; y en lo segon, de las ventatjas que reportan las Associacions agrícoles; dels regoneixements del sulfat de coure (caparrosa blava) y dels sofresé institucions pera fomentar lo prestam rural.

Foment de la agricultura.—La Societat rural de Badalona, que porta aqueix nom, ha circulat una fulla impresa, dirigida á tots los pobles y especialment als de la Costa de Llevant, pera férlos hi saber que ha pogut lograr tenir un lloch fixo de venda al engrós en lo mercat de Sta. Catarina de Barcelona, ben provehit ab tots los productes de la terra que en cada época de per sí van recullintse.

Pera sufragar los gastos d'aquesta parada y fer que s'hi guanyin la vida 'ls dependents, s'ha cregut de moment que devia 'l pagés pagar lo 7 $\frac{1}{2}$ per 100 de veneduras; ab la condició d'abonar los atuells ó embalatjes que s'estravihen, cosa que no venia succehint fins ara; essent fácil que un día puga rebaixarse 'l tant per cent fixat, puig que la Societat en aixó, no deu ferhi cap negoci particular, com tindrà ocasió de probar.

Pera major garantia y comoditat dels concurrents á dita parada, los dependents remeterán diariament per lo correu unas fullas impresas, en las quals hi anirán enumerats per ordre tots los diversos fruyts que acudeixin á la plassa, y mencionant uns per uns, los preus respectius que diariament se vagin fent. Los llibres podrán ser inspeccionats per los mateixos interessats, no faltant la deguda garantia pera respondre de tot. Los dependents de la parada son: Antón Brugada y Teodoro Miró, personas d'aptitut y honradesa reconegudas pera mereixer la confiansa del «Foment de la Agricultura.» Dita para-

da, anomenada del «Foment», està situada en lo primer barri de ferro central, entre 'l cuartelillo de bombers y la nau dels carnicers.

Com creyém de suma importancia y utilitat pera 'ls terrassans l' acte essencialment práctic que la Associació de pagesos de Badalona té posat en planta, no podém menos de felicitarla y recomanarho, fent constar de pas que no duptém ha de donar bons resultats pera la classe agrícola, quals intermediaris, pocas vegadas comerciants de bona fé, s' emportan tota la ganancia del productor, que tants suhors li costa y á tants contratemps està exposat, avans de treure la mercaderia á la plassa.

Societat agrícola de Sampedor.—La Junta directiva d' aquesta naixent Associació ha quedat constituïda, pera l' any 1890, en la forma següent:

President: D. Vicents Sebaroja y Danti.—Vice-president: D. Frederich Vintró y Arola.—Vocals: D. Joan Pintó y Junyent y D. Fructuós Vila y Creus.—Tresorer: D. Joseph Prat y Vinyas.—Secretari: D. Pere Joseph Danti y Canals.—Vice-secretari: D. Jaume Vila y Fuster.

Repetim nostra salutació á la nova Junta, reiterantli nostres oferiments ab la llealtat y franquesa que L' ART DEL PAÍS ho acostuma fer ab la gent del camp, que viu dels terrossos y en la llar sagrada de sos antepassats.

Cereals, olis y vins.

VINS.

Fransa.—Son tants y tals los estragos que l' oidium, la filoxera y l' mildew han fet en los departaments vinícolas de la vehina República, que, en lloch de provehir com fa encara pochs anys á casi tota Europa y gran part de la América de vins de totes classes, tingué d' importar durant l' any passat la importantíssima cantitat de 800 milions de litres de dit caldo pera son consum, y cubrir una exportació de 140 milions. Avans de la aparició d' aquelles plagas, especialment de la filoxera, Fransa exportava anyalment 280 milions de litres de vi y n' importava escassament 21 milions.

A pesar d' aixó, en la época en que 'ns trovém, los negocis no han pas encara prés son curs habitual, essent la calma la que predomina actualment.

Cette.—Los negocis reprenen lentament, però mentrestant s' han fet algunas vendas à preus molts fermes.

Reus.—Encara que segueix la calma, hem tingut algunas operacions en fruyts d' aquesta terra, que 's troban un poch mes animats, á causa de que la demanda s' ha activat, segons veyém en nostre colega *Lo Somatent* de dita important ciutat, de la provincia de Tarragona.

Lo mercat celebrat en lo dilluns últim, seguí encalmat y casi sens operacions, com los anteriors; donchs si bé, segons se diu, hi ha algunas demandas dels mercats de Fransa, principalment del de París, aixis com dels de la República Argentina; com nostre comers te sos magatzems plens d' existencia, se limita per lo present á desferse d' ellas, sense manifestar desitjos de fer compras. Si Fransa y 'l Riu de la Plata accen-tuessin sas demandas, no sería estrany que dintre algunas set-manas tornés á animarse nostre comers, pero interí aquestas no arriban, no podém dir sino que son pocas las demandas que 's fan y que 'ls preus casi nominals, son los apuntats en nostra anterior revista.

Segons noticias telegráficas son varias las partidas de vins (afortunadament d' altrás comarcas) rebutjadas com adulteradas per la Aduana Central de Montevideo; es convenient, donchs, que nostre comers tinga molt cuydado en sas compras, especialment de las que efectuhi en altrás provincias, pera no ser víctima dels especuladors de mala fé.

En esperits de vi y de industria regna la mes complerta calma, poguentse senyalar una baixa en los preus de l duro per 500 litres, de las cotisacions anteriors.

CALENDARI PATOLOGICH-AGRÍCOLA.

Glassadas.—N' hi ha de duas menas: d' hivern y de primavera. La vinya mort desde 20 á 25 graus sota de zero. En las regions exposadas á las glassadas fortas deuen calsarse ab molta terra las soças del cep. Tots los ceps glassats deuen podarse ó empeltarse. Las glassadas de primavera son: de glas ó de gebra. Las primeras resultan de la baixa general de temperatura: pera preservarse'n, tenir ceps que brotin tardans y podar tart. Las gebradas se produheixen en temps calmosos y serens.

Remey.—Cuan al sortir lo sol, lo termómetro marca de 2 á 3 graus sota de zero, cremar quitrá en las vinyas, olis de poch valor ó palla mullada pera fer núvols artificials, com fan á Fransa, pera preservarse de la gebra.

Ratzadas de vent.—Orientar los rengles dels ceps en la direcció als vents dominants pera que 'ls ceps se resguardin mutuament.

IMPRESA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, MOLAS, 31. -BARCELONA.